

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr.Naděždy Javůrkové a soudců Mgr.Štěpána Hnaníčka a JUDr.Renaty Polákové ve věci

žalobce: K ■■■ M ■■■ narozený ■■■
bytem ■■■

proti
žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti
se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16

o zaplacení 20 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. března 2019, č.j.31 C 116/2018,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se ve výrocích ad I. a II. **potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

1. Napadeným usnesením soud I. stupně žalobu ze dne 13.6.2018 včetně doplnění ze dne 4.12. 2018 a ze dne 5.2. 2019 odmítl (výrok ad I.), žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok ad II.) a vyslovil, že žalobci se po právní moci tohoto usnesení vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč (výrok III.).
2. Z odůvodnění napadeného usnesení se podává, že žalobce se žalobou ze dne 13.6.2018 včetně dalších doplnění domáhá na žalované zaplacení shora uvedené částky jakožto náhrady škody a nemajetkové újmy způsobené žalobci nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem Obvodního soudu pro Prahu 9 a soudního exekutora JUDr. Ivo Luhana v řízení vedeném pod sp. zn. ■■■
3. Vzhledem k tomu, že žaloba trpěla vadami návrhu, vyzval soud I. stupně žalobce usnesením ze dne 29.1.2019, č.j. 31C 116/2018-38, aby doplnil své podání, zejména aby uvedl, jaký orgán státu žalobci způsobil škodu, v čem konkrétně pochybení orgánu státu spočívalo, objasnil soudu příčinnou souvislost mezi vzniklou škodou a postupem orgánu státu, současně aby žalobce specifikoval, zda vedle nároku na náhradu škody uplatňuje rovněž náhradu nemajetkové újmy, to vše s tím, že soud žalobce poučil, že pokud nebude žaloba řádně doplněna, soud žalobu odmítne. Žalobce reagoval podáním ze dne 5.2. 2019, ve kterém uvedl, že žalobou uplatňuje nárok na náhradu škody odpovídající zaplaceným úrokům, vedle toho rovněž požaduje náhradu nemajetkové újmy v uvedené výši 20 000 Kč, a to z titulu nezákonného rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 19.5. 2017, č.j. ■■■ Vzhledem k tomu, že soudní exekutor nesprávně zastavil exekuční řízení, žalobce se nedomohl dlužného výživného a byl tedy nucen hradit úroky z čerpaného úvěru.
4. Podle ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř. se řízení zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení, bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla nebo identifikační čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, identifikační číslo, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vyličení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Tento návrh,

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Pečenková.

týká-li se dvoustranných právních poměrů mezi žalobcem a žalovaným (§ 90 o.s.ř.), se nazývá žalobou.

5. Podle ustanovení § 43 odst. 1 o.s.ř. předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je jinak nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. Podle § 43 odst. 2 o.s.ř. není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být účastník poučen.
6. Rozhodujícími skutečnostmi se ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 věty druhé o.s.ř. rozumějí údaje, které jsou zcela nutné k tomu, aby bylo jasné, o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout. Žalobce musí v žalobě uvést takové skutečnosti, kterými vylíčí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci, tedy vymezit předmět řízení po skutkové stránce. Vylíčením rozhodujících skutečností v žalobě plní žalobce též svoji povinnost tvrzení, uloženou mu ustanovením § 101 odst. 1 písm. a) o.s.ř. Nedostatek náležitostí žaloby brání jejímu věcnému projednání a pokračování v řízení, neobsahuje-li vylíčení rozhodujících skutečností, nebo je-li vylíčení těchto skutečností natolik neúplné, neurčité nebo nesrozumitelné, že nelze bez dalšího stanovit, jaký skutek má být předmětem řízení, nebo je-li mezi tvrzenými skutečnostmi a žalobním petitum logický rozpor (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 10. 2002 sp. zn. 21 Cdo 370/2002 či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 6. 2003 sp. zn. 25 Cdo 973/2002). Řádně vymezit předmět řízení je nezbytné i proto, aby soud mohl zkoumat, zda nenastala překážka zahájené pře či věci rozsouzené.
7. Aby byla žaloba, v níž požaduje žalobce náhradu škody, resp. nemajetkové újmy vzešlé z nesprávného úředního postupu orgánů žalované, resp. z nezákonného rozhodnutí, způsobilá projednání před soudem, musel by žalobce řádně vymezit v první řadě tento nesprávný úřední postup, příp. nezákonné rozhodnutí, dále tvrdit, jakou částku žaluje a že v jeho sféře vznikla škoda, tedy majetkový úbytek vyjádřený v penězích, resp. újma nemajetková, odpovídající žalované částce, a konečně vyjádřit, v čem spočívá příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem (nezákonným rozhodnutím) a vznikem škody či újmy na straně žalobce.
8. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobce dostatečně nereagoval na podrobnou a návodnou výzvu ze dne 29.1.2019, když soudu neosvětlil, zda požadovaná částka 20 000 Kč představuje náhradu škody nebo nemajetkové újmy, rovněž neuvedl, jak k výši žalovaného nároku dospěl. Jinými slovy žalobce nevylicil dostatečným způsobem rozhodující skutečnosti, žaloba trpí takovými nedostatky, pro které není možné pokračovat v řízení. S ohledem na shora uvedené soud I. stupně uzavřel, že tvrzení žalobce jsou nedostatečná ohledně splnění podmínek vzniku odpovědnosti státu za škodu. Uvedené nedostatky nebyly odstraněny ani na základě výzvy soudu. Z výše nastíněných důvodů tedy soud I. stupně žalobu odmítl, neboť skutkový základ nároku není určitý a srozumitelný. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle ustanovení § 146 odst. 3 o. s. ř. Soud I. stupně dále výrokem III. rozhodl o vrácení soudního poplatku zaplaceného ve výši 2 000 Kč, a to v souladu s ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, kdy soud vrátí z účtu soudu i zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut.
9. Toto usnesení napadl včasným odvoláním žalobce, a to ve výrocích ad I. a II. Namítal, že všechny výše uvedené náležitosti žaloby jsou zřetelné z jeho doplňujícího podání, popř. z předešlých podání, tj. jsou zjištělné ze spisu. Soud není oprávněn po něm vyžadovat, aby všechny jím požadované náležitosti uvedl v jednom podání, ale musí brát ohled na obsah celého spisu. Má za to, že pro složitost věci se soud snaží o zbavení se předmětné věci, a dále má za to, že žaloba je projednatelná. Jestliže nesplnil svou povinnost tvrzení, je to důvod pro zamítnutí

žaloby po jejím meritorním projednání, nikoliv pro její odmítnutí (k tomu viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. června.2008, sp. zn. 28 Cdo 1540/2008 a komentářová literatura). Zásadně pak žalobce nesouhlasí s přiznáním náhrady nákladů žalované, neboť jí žádné náklady nevznikly, resp. nevznikly by jí, kdyby soud znal právo. Jestliže soud v dané věci považoval jeho žalobu za neprojednatelnou, jak rozhodl, neměl ji doručovat žalované k vyjádření. Tyto náklady tak zavínil soud, bez jehož chyby by tyto náklady nevznikly. Navíc je logické, že neprojednatelnou žalobu soud nemá zasílat žalovanému, neboť jestliže žaloba trpí takovými vadami, že z ní není zřejmé, čeho a proč se žalobce domáhá, neexistuje tvrzení, ke kterému by se měl žalovaný vyjadřovat. V dané věci tak spatřuje ve výroku I. vadu v nesprávném odmítnutí žaloby. Ve výroku II. spatřuje nesprávné právní posouzení, kterému předcházela nesprávný postup v řízení ze strany soudu. Navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc byla řádně projednána. Jestliže se odvolací soud ztotožní s výrokem I. napadeného usnesení, navrhuje, aby odvolací soud změnil výrok II. tak, aby mu přiznal celou výši soudního poplatku.

10. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a 212a o.s.ř., aniž by ve věci nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/) o.s.ř.), a dovedl, že odvolání není důvodné.
11. Soud I. stupně správně posoudil podání žalobce a správně též dovedl, že podání žalobce nejsou projednatelná, když postrádají elementární náležitosti návrhu na zahájení řízení. Na správné a podrobné odůvodnění napadeného usnesení proto odvolací soud plně odkazuje a dále k odvolacím námitkám žalobce uvádí:
12. Odvolací soud vycházel rovněž z judikatury Nejvyššího soudu ČR, konkrétně pak z rozhodnutí NS ČR sp.zn. 23 Cdo 3236/2011, podle něhož žaloba nemusí obsahovat všechna úplná tvrzení, ze kterých soud vychází při dokazování a rozhodnutí o věci samé, nýbrž jen taková tvrzení o rozhodných skutečnostech, kterými je vymezen skutkový děj tak, **aby soud věděl, co má projednat a o čem má rozhodnout.** Dlužno pak poznamenat, že návrh žalobce spolu s jeho doplněními nedostojí ani takto formulovaným elementárním nárokům na obsah žaloby, a to výlučně postupem žalobce. V žalobě ze dne 13. června 2018 žalobce žádal po žalované částku 20 000 Kč, kterou byl nucen si vypůjčit, resp. stále vypůjčovat, protože exekutor nesprávně zastavil exekuci, kterou bylo v jeho prospěch vymáháno výživné. Zmínil sice v žalobě i úroky z půjčky, což se však zjevně neodrazilo v žalobním petitu. Takto formulovaná žaloba byla projednatelná, proto byla zcela správně zaslána žalované k vyjádření. Z vyjádření žalované ovšem vyplynulo, že žalobce u žalované uplatnil nárok na odškodnění ve výši 21 154 Kč. Ze žádosti, se kterou se na žalovanou žalobce obrátil, pak vyplývá, že 20 000 Kč požaduje, aby se mohl zprostit půjčky, 1 154 Kč je za úroky, které mu každý měsíc nabíhají a které požaduje od 30.4.2017. Poukazuje rovněž na to, že pochybením exekutora byl zbaven možnosti žádat po povinné úroky z prodlení, které by mohl rovněž nárokovat, takže odškodnění, které žádá, je pro žalovanou příznivější. V replice k vyjádření žalované žalobce uvedl, že škoda mu vznikla čerpáním úvěru, ale především mu vznikla nemajetková újma. Popsal situaci ve vztahu s povinnou, postup exekutora a uzavřel, že mu byly způsobeny nevyčísitelné duševní útrapy, rozsudek má pro něho význam především satisfakční a domáhá se tak spravedlnosti za utrpěná příkoří.
13. Teprve po těchto rozporných tvrzeních žalobce, z nichž zjevně vyplynul jediný závěr, a sice, že vůbec není zřejmé, jaké částky a z jaké titulu se domáhá, vyzval soud I. stupně zcela správně žalobce k doplnění žaloby, aby zmatená tvrzení a požadavky žalobce byly ujasněny. Bohužel, tyto naděje nebyly naplněny. V podání, kterým žalobce svoji žalobu doplnil, uvedl, že škoda vznikla tak, že byl nucen si vzít půjčku, tudíž platit úroky, které však nyní požaduje nejméně od května 2017, resp. od srpna 2017, pokud za předchozí období nebyly dosud doloženy. Újma pak vznikla tím, že se ocitl v extrémních podmínkách pro přežití, což se odrazilo na jeho psychické kondici. Jakou konkrétní částku požaduje, neuvedl.

14. Toto podání tak vyvolává dojem, že žalobce požaduje stále pouze 20 000 Kč, a to za půjčku 20 000 Kč, nabíhající úroky v nezjištěné výši a rovněž za nemajetkovou újmu, a to za situace, kdy žalobou požadoval náhradu majetkové škody a tu rovněž uplatnil u žalované.
15. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce nebyl s to vymezit, čeho a proč se domáhá, tento nedostatek nebyl odstraněn ani na základě návodné výzvy soudu I. stupně, naopak žalobce svými podáními obsah nároku stále zatemňoval. Není-li pak k dispozici žaloba s elementárními náležitostmi, není na místě ani žalobcem požadovaný postup podle § 118a o.s.ř., ostatně lze říci, že skutkových tvrzení žalobce poskytl dost, avšak není zřejmé, o jakém z toho pro něho vyplývajícím nároku má soud rozhodovat. Odvolací soud proto usnesení soudu I. stupně podle § 219 o.s.ř. jako věcně správné potvrdil, a to včetně nákladového výroku, když účelnost žalovanou vynaložených nákladů vysvětlil shora.
16. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 a contrario ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř., a to vzhledem ke skutečnosti, že v odvolacím řízení úspěšné žalované žádné náklady nevznikly.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné, ledaže dovolací soud dojde k závěru, že jsou splněny podmínky přípustnosti dovolání podle § 237 o.s.ř., a to na základě dovolání podaného k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od doručení rozhodnutí prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni.

Praha 29. května 2019

JUDr. Naděžda Javůrková v. r.
předsedkyně senátu